

Megjelenik minden vasárnap és csütörtöken.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronkint 10 kr-ért közöltetnek.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 ft — kr
Fél évre . . . 3 ft — kr
Negyed évre . . 1 ft 50 kr
Külföldre 1 évre 8 ft — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Ezenkívül minden beiktatásnál 80 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Vilmos német császár.

(Meghalt 1888. márczius 9-én.)

Megdöböntő hírt hozott a táviró. Tegnapelőtt, tehát márczius 9-én, reggel 8 óra 27 perczkor, az agg német császár megszűnt élni. Európa békéjének, melyet az orosz terjeszkedési vágy állandóan fenyeget, legerősebb támasza, a nagy német egység megeremlítője szenderült jobb létre. Elvül tüzte azt ki, hogy hátralevő agg napjait békében akarja töltetni, s ez elhatározása volt a legerősebb villámhárító, hogy Európa nem borult lángba s nem tétetett ki az öldöklő háború pusztításainak és iszonyainak. Fiának, Frigyes Vilmos trónörökösnek gégebaja, mely az utóbbi időben mind aggasztóbb jelleget öltött, nagy hatással volt az agg uralkodóra, elannyira, hogy éjjel gyakran felült ágyában és sirt. A közlebbi napokban sétakozás alkalmával meghült s e hüllésből származott bajt a hozzájárult bánat és zaklatott kedélyállapot végzetessé tette.

90-ik évének jubileumát nagy fényvel ülte meg a mult évben s e fényt a nagy német birodalom, mint Európa népeinek jó kívánságai még csillogóbbá tették. Porosz tábornokságának 70-ik évi jubileumát ez évben ohajtotta megülni, de a Gondviselés beleszólt s el kellett oda menni, a hol nyugalma nem zavarja semmi.

Vilmos, porosz király s 1871. jan. 18-ika óta német császár, vitézségének és hadvezéri tehetségének már fiatal korában élénk jelét adván, 17 éves korában kapitánnyá nevezetett ki s ugyanazon évben a francia hadjáratban tanúsított vitézségéért a vaskeresztet nyerte; 18 éves korában őrnaggyá s 21 éves korában már tábornokká nevezetett ki.

28 éves korában egy hadtest parancsnoka lett. Kezdetben a fiatal herceggel nem rokon-szenveztek, de nézeteit sok tekintetben megváltoztatván, már 1857-ben a szabadelvű-párt minden reményét benne helyezte.

Igaz, hogy az 1861. okt. 18-ikán történt megkoronáztatásakor sem nagyon bíztak a király alkotmányos érzületében s e miatt az alkotmányos konfliktus napirenden volt. Németország nagyságának alapját az által vetette meg, hogy feltétlenül támogatta az akkor gyűlölt Bismarck-miniszteriumot. S ez eljárás célhoz is vezetett, mert meg lett alkotva a nagy német egység s ennek következtében megszilárdult a bizalom az uralkodó és népei között.

Bár reactionalis mozgalmak is tűnnek fel olyankor, de mégis a szabadelvű irány honosodott meg az ő uralkodása alatt.

A katonák kiképzése és a nép mivelődése a császár atyai gondoskodását képezte. Innen van az, hogy Európának minden államát felülmuta e téren Németország.

Monarchiának, mely erős szövetséges társat birt az agg német császárban, őszinte érzéssel sorakozik azon milliókhoz, kik mély fájdalommal vannak eltelve a nagy Német birodalom uralkodójának halála alkalmából.

(m - s.)

A közlekedés megakadása.

Kézdi-Vásárhely, 1888. márcz. 9.

Nem tréfádolog az, a mit Háromszék-megyében az utóbbi hetekben s főleg az utóbbi napokban a közlekedés rovására, hogy ne mondjuk teljes megakadályozására, a szelek s főleg a gonosz multjáról híressé vált Ne-

mere okoztak. Őszbe borult emberek, kik a század elején születtek, nem emlékeznek, sőt határozottan állítják, hogy az utóbbi 50 esztendő alatt nem is volt ilyen zord, hideg és tartós tél, mint az idén. Arra pedig, hogy a közlekedés ily nehéz legyen s ennyire megakadt volna habár rövid időre is, emlékező-tehetség visszahatolni nem tud. És ez nem csak a mezei, a községeket egymással összekötő utaknál van így, hanem az országutak is közös baj.

Hiábanvaló volt a hatóság azon intézkedése, hogy a községek lakói hóhányt menjenek, hiában való a kifejtett szigor, mégis a baj, a közlekedés megakadottsága meg van. A lakosok kimentek, immel-ámmal dolgoztak, hányták a havat, s még haza sem értek jóformán, már a napi munkát hóval fedték be a nyugalma nem ismerő szelek.

A posta tegnapelőtt csaknem 24 órával érkezett később a rendes időnél, a mi fényes bizonyítéka az utak rossz állapotának.

Hisszük, hogy a falvak lakói is sokat szenvednek ezen közös baj miatt, melyet egész méltán nevezhetünk súlyos elemi csapásnak; tudjuk, hogy Istenkisértés csak a szomszéd községben is fuvart kapni, ha valakit végzete arra kényszerít, hogy utaznia kell; állítják, hogy Sósmező felé teljesen járhatatlan az út; hallottunk már számtalan panaszt, sőt jajveszélésnek nevezhető zugolódást, hogy egyesek utat elvesztettek s a lélekvesztő hinárból csak alig tudtak megszabadulni; láttunk

A „Szekelyföld” tárczája.

A komoly szándékról.

(Vége.)

Jelige: „Elvennélek, gyönyörű virágszál,
Elvennélek, csak módosabb volnál.
De hiába lábad szemed könnybe,
Drága neved nincs a telekkönyvbe!”

Panaszkodnak, hogy a parthie-gavallérok nem látogatják a családokat, inkább elmennek mulatni, kártyázni stb. De hát a mig semmik, t. i. a mig nincs előkelő állásuk, önálló rendelkezésük vagyion felett, szóval a mig „komoly szándék”-ra képtelenek, száműzve vannak a családokból, mert az általános elfogadott nézet, hogy az ilyen urak látogatása felette kompromittáló különösen a házi leányra nézve. Csodálhatjuk-e, ha az a gavallér, mire „komoly szándék”-ra hivatott parthievá lesz, oly modort vesz fel, mely igazán semmi tekintetben sem meggyerő. Szegletes, durva, s már mint parthie átérezvén helyzete kapos mivoltát, elbizakodott, szájhős, hölgyek iránt tiszteletlen, legtöbbször vakmerő magaviseletű, s egész sportot csinál abból, hogy minél gorbóbb és tiszteletlenebb nyilatkozatokat produkáljon a hölgyekről; e téren valóságos verseny uralkodók gavalléraink között, bizonyítva, mennyire nem „gavallérok”, de mennyire értéktelenek, üresek.

Hiába! Egy embert nemes érzésűvé, gyöngéddé, sima modorúvá csakis művelt, finom női tár-

saság tehet. Hogy nem ilyenek gavalléraink, tehetnénk róla. A társadalom neveli őket ilyen szánni való alakokká.

Midőn parthievá segítette őket az Isten, bár jobbra-balra kecsgetetik, ki vannak téve a családok, akkor már alig mernek leányos házakhoz látogatni, mert a 3-ik, 4-ik visit után egyenesen megkivánják tőlük, hogy habár kerülő, képes kifejezésekkel, de mindenesetre biztosítsák a mamát, miszerint „szándékuk komoly”, -- a nélkül, hogy jóformán ismernek azt a leányt, a kit el akarnak velük vétetni.

(Egy üldözött s e miatt elkeseredett parthietől hallottam e keserű kifakadást: A legkomolyabb a dologban az, hogy az ember Hymen rózsás kötelékébe nem mehet vig, kedélyes szándékkal, de okvetetlen megkivánják a komoly szándékot, ellenkezőleg a legkomolyabb következményektől tarthat!)

Ismeretség nélkül jellemes ember nem vág neki, nem játszhatik a szavával. Igaz, hogy „vak tyúk is talál néha szemet”, de ez bizony nagy ritkaság.

A társadalmi élet elemét a két nembeli fiatalság képezhetné csupán, de ezek ferdeségek miatt távol állanak egymástól; a nevelés eszménye, hogy együtt és egymás által nevedjenek, mert csak úgy lesznek mindkét részről tökéletesek és így boldogok, -- Isten tudja, mikor lesz elérhető. Pe-

dig akkor kevesebb visszaküldött jeggyűrű és több „eltalált” házasság lenne a világon!

Hol tanulják egymást ismerni? Bálokban? a nagyvilág előtt? Itt soha sem azok vagyunk, a mik négy fal között. Vagy komolyabbak, vagy mosolygóbbak, kisebb-nagyobb mértékben színészek vagyunk mindnyájan.

És így valóban hasonlít ez a dolog a „szembekötösi” játékhoz, a melyben az ember hol egy kályhát, hol egy fauteuilt, hol plane egy kredenczet ölel meg és e botorkáló játék közben nem ritkán az orrát is bezuzza. Más szavakkal: a csalódások láncolata a házasetben.

Természetes, hogy nevelésünk gyarlósa teszi legtöbbször érdekünké, hogy ne ismertessük meg magunkat úgy, a milyenek valóban vagyunk, mert ha az ember jó előre ráismerne a kredenczre, bizony nem ölelné meg! . . .

Vég nélkül lehetne korholni társadalmunk gyarlóságait, de az felolvasásom keretén kívül esik.

Elég az hozzá, hogy általános jelszó a „komoly szándék”, s ha a mama elkialtotta a „Halt, wer da”-t, s a felelet nem az reá, bizvást „hátra arcz”-ot csinálhat a szerencsétlen népfelkelő s indulhat.

Törvényszéki védbeszédekben gyakran előfordul az a sarkalatos és megdönthetetlen jogi elv, hogy szándék nélkül bűnösség nem létezik; s ime, a fiatal embereknel épen akkor forog fenn a bűnös

könnyeket, hogy a gyermek édes apja temetésére nem érkezhetett el, hogy a fiú hála és kegyelet érzését leróghassa; nem, mert bármennyi pénzért sem kaphatott fuvarost, ki vállalkoznék, hogy idejében a helyszínére elszállítsa; de tán egy emberre és egy községre sem nehezedik a közlekedés megakadása oly nagy mértékben, mint városunk kereskedelmére és iparára.

Az elkeseredés mély érzésével panaszkolta egy borkereskedő, hogy több hordó borát Brassóból két hét óta csak Maksáig tudta elszállíttatni, de ott már több helyre le kellett, hogy rakassa, s hogy ne legyenek a hordók künn a szabad ég alatt, a szekérszinek alá állíttatta be az utak megjavulásáig. De uram, — folytatá az illető — nem én uszom egyedül ebben a hajóban, hanem legalább 100 ember érdekelve van, a kik Maksa környékén különböző árucikkkel megrekedtek. Künn a mezőn, benn a faluban elszéledve, a szabad ég alatt, Isten gondozása alatt hevernek a megrekedt tárgyak.

Hogy e körülmény mily csapás a kereskedelemre, mennyi kárt okoz egyeseknek, községeknek s ezek között városunknak, melynek közelebbi hetivására oly néptelen volt, hogy a hét bármelyik napján szokott csaknem annyi vidéki ember lenni városunkban, mint e napon, azt fejtegetni nem akarjuk; hanem a közhangulat tolmácsaképen, a közvélemény kifejezéseken azon szerény ohajtásnak adunk kifejezést: vajha megyénk főispánja, ki a nép nyomorúságával mindig együtt érezni s annak gyökeres megszüntetése érdekében hatékonyan intézkedni szokott, ha megyei segélylyel gyökeresen és gyorsan nem lehet a bajt megszüntetni, gyors államsegélyt kérne a magas kormánytól, hogy azon munkások, kik az utak javítása végett kirendeltetnének, mérsékelt napidíjban részesüljenek. Így szívesen s lelkiismeretesen dolgoznának a munkások s a közlekedés gyorsan medrébe térne. Megyénk az állam-

ség, ha egyáltalában semmi szándékuk nincs! No de aztán, a mi a komoly szándéokra képes gavalérokat illeti, ezek a nagy „kínálat”, jobban mondva „kereslet” miatt nagyon is elvannak kaptatva.

Azt hallottam, hogy Kisújszálláson rossz néven veszik az olyan embertől a nevetést, kedélyeskedést, a kinek legalább 100 hold földje nincs egy tagban. Nos, a kisújszállásiak és a mai házassaladók között az a különbség, hogy míg azoknál 100 hold földnél kezdődik a mosolygás, ezeknél a komolyság (azaz a komoly szándék) áll akkor be, ha legalább 100 hold földre nyílik kilátásuk megköthető házasságuk által.

Megbotránkozással olvassuk a történelem ama sötét lapjait, melyek az ember-kereskedésről beszélnek, és ime, mi valóságos licitációt tartunk egymás bérére.

De már a parthieknek erősen fel is ment az áruk. A legtöbbszor magának az embernek „becsárán” felül fizetik és pedig alig van eset arra, hogy az a leány később be ne lássa, miszerint vagyont és életét a szó teljes értelmében „bánatpénz”-ül csatolta a tulajdonosokra becsült gavaléré mellé, melylyel egy életre szóló bánatot vett magának. És áll ez viszont a férfiakra nézve is.

Epen azért — a mostani társadalmi körülményeknél fogva — legjobban talán azok járnak, kik ezt a licitációt minél későbbi határidőig elnapolják, vagy talán azok, kiknél a körülmények a sorsnak még a paradicsomban kelt (házassági) elmarasztaló végzését örökre megsemmisítik.

Keményfi Katinka.

tól ily elemi csapás alkalmából államsegélyt érdemelne is; hiszen ha van a Tisza folyó mellelti megyéknek egy szeszélyes folyója a Tiszában, mely árvízzel önti el a termékeny földeket, úgy nekünk is van Nemerénk, mely meg tudja akasztani teljesen a közlekedést; ha tehát az elemi csapás az állam segélyét maga után szokta vonni, erre Háromszék-megye elég jogosult most.*

(—)

SZEMLE.

A képviselőház március 5-iki ülésében megkezdte s be is fejezte a cukor-adóról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Vita csak az 1. §-nál volt, a melynél Mudrony Soma a cukoripar fejlesztését célzó határozati javaslatot terjesztett elő. Tisza Kálmán, azon kijelentéssel, hogy ezen kérdés már foglalkoztatja a kormányt, elfogadta a határozati javaslatot s ugyanazon tette minden párt. — Egyidejűleg közöljük azon hírt is, hogy Brassóban Czell és társa cukorgyár felállítását tervezi.

A képviselőház március 7-iki ülésén a kormány a sörkivétel előmozdítása végett módosítványt nyújtott be a söradó-törvényről. Tisza azzal okolta, hogy Magyarország sörkivitele ugyanis csekély lévén, a kivételnek adott kedvezményből a magyar államkincstár terhelő összeg ugyanis csekély lesz s némileg kárpótlást lel a törvényjavaslat ama másik intézkedésében, a mely a megadóztatás céljából pontosan megállapíthatóvá teszi a termelt sörmenyiségét. Helyf. állította, hogy e javaslat is az osztrák sörgyárosok érdekében készült. A javaslat elfogadott.

A delegáció folyó évi május második felében fog összehívni.

Bratianu miniszteriuma megbukott. Külpolitikai okokból történt eseménynek tekintettük, pedig még fontos belügyi kérdéssel sincs összekötésben. Az esemény következő:

Panu György újságíró a király személyét élesen megtámadta ezélt egy évvel. Két évi börtönrre ítélték, de külföldre szökött előle. A közelebbi választás alkalmával a felségsértőt Jassy második kerületi képviselővé választotta s immunitására hivatkozva, vissza is tért Romániába, de rögtön elfogták s börtönbe vetették. Az országgyűlésen ez ügy szóba jöven, Bratianu azt indítványozta, hogy Panu zárássék ki, de pártja, bár előbb megígérte, cserben hagyta, s így Bratianu beadta lemondását.

A király Ghika herceget bízta meg kabinetalkotással, s a kabinet következőleg alakult meg: Ghika, Pherekydes, Aurelian Berendey, Protopopescu, Ganea. Még két tárcza betöltetlen. Germani és Schendrea bankárokat emlegetik.

Abdul Hamid szultán meghajlott Oroszország kívánsága előtt. Megtáviratozta Szófiába újból, a mit a múlt év aug. 23-án még egyszer tudára adott Ferdinándnak, t. i. hogy Koburg Ferdinánd Bulgáriában létele ellenkezvén a berlini szerződéssel, törvénytelen. A porta e lépésre nem határozta volna el magát, ha Bismarck haragos szemöldöke nem lebegett volna lelki szemei előtt. Hogy ennek lenne valami gyakorlati értéke, azt nem hisszük. S hogy Oroszország Bismarck támogatása mellett még mi kívánsággal fog előállani s lesz-e folytatása valóságos fegyverrel a papiros-harcznak: az a jövő titka.

Varsóból még mind háborus hírek érkeznek. Ugyanis az államfőnökök utasítottak, hogy a szállítmány-felvételt úgy eszközöljék, hogy március elsejétől kezdve nagyobb csapatszállítások eszközölhetők legyenek.

Háromszék-megye közigazgatási bizottságának üléséből.

— március 6.

Potsa József főispán ö méltósága a gyűlés megnyitása után a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium által közgazdasági előadónak kinevezett Nagy Károly ügyvédet bemutatatta; éljenzéssel fogadtatott.

* Bár egy kissé megkésétt, de közöljük e cikket, mely híven illusztrálja, hogy az utóbbi időben a közlekedés mennyire meg volt akadva; de minden emberi segéllyel gyorsabban segít a természet, mely az utóbbi 48 óra alatt egészen megváltozott, szelidebb árczot öltött; a hó olvadni kezdett, s így remélhető, hogy a mit a természet kárt okozott, gyorsan jóvá is teszi. Szerk.

Ezután az alispán hivatalos ügyben való távolléte miatt Szentiványi Miklós főjegyző jelentése olvastatott, mely szerint a közigazgatás menete február hóban rendes volt. Február havában a tisztis létszám szaporodott; ugyanis főispán ur ö méltósága kisborosnyói Tompa István urat jogvégeztetésénél és első jogtudományi szigorlatot tanusító bizonyítványánál fogva a központba közigazgatási gyakornoknak kinevezni s egyszerűsmind a 2-ik szigorlat letétele céljából nevezettnek 6 heti szabadságidőt engedélyezni méltóztatott.

A központba iktatóra érkezett a múlt hóban 1147 drb; ebből ellátatott 1121, ellátatlan maradt 26 drb.

Egy évre szóló utlevél felterjesztetett 630 drb, a nagyméltósági m. kir. belügyminiszter ur által leadva szétszótatott 484 drb. 15 napos utazási igazolvány kiállíttatott 103 drb.

Tüzeset február hóban volt 4.

A megyei pénztár megvizsgáltván, rendben találtatott. A múlt hóban megtartott pénztári vizsgálat alkalmával a pénztárkészlet tett 11,306 frt 18 krt.

Babarczy Ferencz kir. adófelügyelő jelentése szerint egyenes adóban a lefolyt hóban 46 ezer 109 frt 98 kr, az előző év havi havában 39 ezer 763 frt 35½ kr fizettetvén be a kir. adóhivatalok pénztárába, az elért folyó évi februárhavi eredmény 6346 frt 62½ krral kedvezőbb.

Hadméltossági díj címén a lefolyt hóban 172 frt, az előző év havi havában 203 frt 63 kr fizettetvén be, e címen az eredmény 31 frt 63 krral kedvezőtlenebb az előző év havi havával szemben.

Az adókievetés előhaladásáról jelenti, hogy a folyó évi föld-, házostály-, házbér, I., II. oszt. ker. adó kivetése befejeztetvén, az ezekről szerkesztett lajstromok a községek előjáróinak a községi főkönyvbe és az adózók kis könyveibe beírás, valamint 8 napi közszemlére kitétel végett kiadattak.

Fizetési időhaladék a lefolyt hóban engedélyezve nem lett; ideiglenes házadó-mentesség 10 egyénnek adatott.

Solom Miklós kir. ügyész jelentése szerint a megye területén levő fogházakban az 1888. évi február hó utolsó napján le volt tartóztatva összesen 85 elítélt, 27 vizsgálati fogoly, összesen 112 ember, köztük 97 férfi, 15 nő. Időközben az összes fogházakban megfordult 77 egyén.

Bűnvádi jelentés beérkezett 33, ebből gyilkosság miatt 1, szándékos emberölés miatt 1 tétetett.

Törvényszéki bonczolás 2 esetben volt.

Mikes Gyula kir. mérnök jelentése szerint — ámbár a hó, kivéve a legmagasabb helyeken elvonnuló utakat, a múlt hónapban mindenfelé olvadásnak indult s a közlekedés már megkönnyebült — a 27. és 28-án támadt Nemere a pár nappal előbb esett csekély friss havat, a hol csak a szél iránya találta, mind az utakra hordotta és így ama nevezetes szél uralma alatt levő állami és törvényhatósági utszakaszok ismét tele lettek fujsa hóval, a kellő intézkedések megtétele a hófúvások eltakarítására.

A brassó-ójtói államuton múlt évben eszközölt munkálatokra és szállításokra vonatkozó felülvizsgálati jegyzőkönyvek felsőbb helyről mind leérkezvén, a vállalkozók s így a vármegye végjárandóságai is folyóvá tétettek.

A folyó évben a vármegye mint vállalkozó által szállítandó kavics felosztási kimutatása a nagyméltósági m. kir. miniszterium által már szintén jóváhagyatott s az alispán ur ö méltóságának végrehajtás végett kiadott.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelentése szerint az általános közegészségi állapot e hóban is kielégítő volt.

A hevenyragályos bántalmak csak itt-ott egyes esetekben szörványosan mutatkoztak a torokgyík, ronsoló toroklob, kanyaró és hőkhurut alakjában.

Az állategészségi állapot általában kielégítő volt.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentése szerint az árvák létszáma 9818; ebből különböző okokból felszabadult 53, maradt 9765; a gondnok-ság alattlaks létszáma 346.

A háromszékmegyei összesített gyámpénztárnak január hóról áthozott készpénze volt 7728 frt 66 kr; ehhez letételt átvák részére tett befizetések 2604 frt 64 kr, gyámpénztárhoz befizetett kamatokból 1328 frt 24 kr, tőke-visszatérítésekből 1955 frt; összes bevétel volt 13,616 frt 54 kr; ebből kiadatott átvák kielégítésére 7000 frt 13 kr, kiköcsönözött 3150 frt, az 1887. évi tiszta nyereségből a gyámpénztári tartalékalapból előlegeztetett 2000 frt, összesen kiadatott 12,150 frt 13 kr és március hóra áthozott készpénz 1466 frt 41 kr.

Az ügyforgalmat illetőleg iktatóra érkezett 1081 ügyszám; ebből elintéztetett ülnök Sebestyén Sándor által 345, Nagy Dénes által 277, jegyző Vajna István által 73, elintézetlen maradt 386.

Az árvaszéki jelentés meghallgatása után folyó ügyek intéztettek el.

Különlélek.

— **Időjárásunk.** Végre a kemény tél engedni kezdett s az eddig tartós hidegeket lágy, enyhe napok váltották fel. Az a temérdek hó, mit az elmúlt tél összehalmozott, rohamosan olvadni kezdett. Az utcákon mindenütt árvízként omlik a hóvíz. Az országutakon a beállott olvadás sok helyett teljesen megakasztotta a közlekedést. A helyenkint embermagasságnyi hófúvás meglágyulva, lehetetlenné teszi, hogy szekerekkel át lehetson hatolni. A múlt héten Kézdi-Vásárhelyről elindított máhás szekerek Maksán rekedtek s nagy részben még ma is ott vannak. A községekből kirendelt lakosok különben folytonosan dolgoznak a hó elhárításán s így remélhető, hogy a közlekedés nem sokára minden irányban megindul.

— **Az „Ország-Világ”** folyó évi 10. száma városunk szülöttéről, Nagy Gábor pénzügyminiszteri osztálytanácsosról, egyidejűleg arcképeinek közlésével, rövid, de megleghangú életrajzot ír. Kedves kötelességünknek ismerjük az érdekes sorok átvételét.

A képes sajtó a legnagyobb mértékben félreértendő feladatát, ha olvasóinak csupán az országos híri emberek arcképeit mutogatná be. A hadsereg nem áll csupa generálisokból, de van annak „őbestere”, kapitánya, hogy ne is beszéljünk a — közkatonaikról. Ugy szólván névtelen s csak szűkebb körben ismert emberek néha oly jelentős szolgálatokat tesznek a közéletnek, s oly sok téren érvényesítik buzgalmukat, tevékeny szellemüket, hogy mikor aztán megismerjük őket, szinte szégyenkezve kiáltunk fel: S ezt az embert nem ismertem eddig! Am ez pedig nem csoda, mert az e fajta emberek rendesen csendben, szerényen munkálkodnak a közjó előbbvitelén s jutalmuk legtöbbször a becsülettel teljesített munka tudata.

Ezek közé az emberek közé tartozik kézdivásárhelyi Nagy Gábor, a pénzügyminiszterium egyik osztálytanácsosa s mindjárt hozzátehetjük: egyik legszorgalmasabb főtisztviselője. Am ez még nem volna czim arra, hogy szükségesnek tartssuk a nagy közönségnek is bemutatni őt. Nagy Gábor maga az örök tevékenység, ki hivatalán kívül minden alkalmat megragad, hol hasznosat tehet. A székeley művelődési és közgazdasági egyesületnek, mely oly szép missziót teljesít, nemcsak titkára, de lelke is, s nemcsak székeley honfitársai méltányolják tevékeny szellemét, de itt a fővárosban is észrevették ezt s több egyesület fordítja hasznára az ő buzgólkodását. Jegyzője az országos kiseddóvó-egyesületnek s választmányi tagja az országos nőpar-egyesületnek s az orsz. iparegyesület háziipari szakosztályának.

Ilyen bizalmi hivatalokban már szülővárosában, Kézdi-Vásárhelyen bővelkedett. Mig a rendes hivatalokban fokról fokra emelkedett s volt rendőrkapitány, majd polgármester, a humánus és kulturális intézetek egy szőlővén vetekedtek, hogy a tevékeny ifjút megnyerjék részükre.

Az 1878—81. országgyűlésre szülővárosa képviselőjéül választotta s Nagy Gábor egyike volt a ház legszorgalmasabb tagjainak. Bevalasztották a közgazdasági, véderő- és zárszámadási bizottságokba s az utóbbinak egyszersmind jegyzője és előadója is volt. Az országgyűlés befejeztével a pénzügyminiszteriumban titkárrá nevezetett ki csak nem rég léptették elő osztálytanácsossá. Ha valaki, úgy Nagy Gábor nyugodtan mondhatja el magáról, hogy hivatalában való emelkedését semmiféle családi összeköttetés vagy protekció nem segítette elő, de tisztán a becsület, ernyedetlen munka, melynek hivatalán belül és kívül egyik legderékabb bajnoka. Büszke lehet rá, hogy

ebbeli erényét nemcsak szülőföldjén, de itt az ország szívében is fölmérték, hol különben anynyi tehetség és szorgalom vész el — felismeretlenül.

Nagy Gábor alig 40 éves s így tevékeny szellemének, nagy munkakedvének nyilhatik még tér s lönösen szülőföldjének jelentős szolgálatokat tehet, mint a székeley művelődési és közgazdasági egyesület titkára. Aminthogy már tett eddig is, s hisszük, hogy szülőföldje jövőre sem csalódik a hozzá fűzött várakozásban. b. e.

— **Halálozás.** Simó Sándor kézdimartonfalvi ev. ref. pap, ki 41 éven át hirdette az Urnak szent igéit Martonfalván, folyó hó 4-én elhunyt. Temetése — mint martonfalvi levelezőnk írja — folyó hó 6-án ment végbe nagy részvét mellett. Daczára a rossz utnak és nagy havazónak, vidékről is számosan megjelentek. Koszorút helyeztek koporsójára gyermekei és a martonfalvi egyházközség. Kegyeletét fejezte ki az egyház tanácsgyűlése, midőn meghatározta, hogy 10 éven keresztül 5—5 forintot helyez a néhai által „Szegény-alap” czímen takarékpénztára betett összeghez „Simó szegény-alap” czímen.

— **Gyermek-istenitisztetel.** Sepsi-Szentgyörgyön Kovács Gábor és Székely Árpád ev. ref. segédlelkészek Háromszékmegyében több helyen életbe léptetett gyermek-istenitisztetelt fognak tartani folyó hó 11-én a polg. fiúiskola nagytermében, ez uttal — tekintve a terem szűk voltát — csak a városon létező minden jellegű iskolák fiunembeli növendékei számára. — Nevezett lelkész urak, fölfogva hivatásukból kifolyó magasztos kiküldetésüket, bizonyára egyik legszebb és legszentebb munkát végzik akkor, mikor a zseuge gyermeki lélekben a vallásos érzület nemesítését efmódon is fejlesztetni és szilárdítani vállalkoztak. Bár minél több pap követné példájukat! (—i—n.)

— **A gyergyószentmiklósi ifjuság jótékonyczélú társas-estélye,** melyet folyó hó 3-án rendezett, fénnyesen sikerült. Közönség sokkal nagyobb számmal jelent meg most, mint a megelőző estélyen. A rendező bizottság élvezetes estélyt szerzett a közönségnek. Volt két jól sikerült néma képlet, felolvasás, találós képlet és közben-közben táncz is. A háziasszonyi tisztet ez alkalommal Kálmán Istvánné urnő és Lázár Hedvig urhölgy töltötték be fáradhatatlan buzgósággal. A szegény gyermekek sorsa iránt érdeklődő közönség női tagjai közül megjelentek: Orel Máténé, Merza Kristófné, Lázár Zakariásné, Görög Jánosné, Giacomuzzi Baptiszné, ifj. Vákár Istvánné, Kedves Tamásné, Szász Ignáczné, Bogdán Istvánné, ifj. Geringer Ferenczné, öz. Sv. Zsuzsчекné, ifj. Drotos Jánosné, Bogdán Jánosné, Kopacz Antalné, Juhász Károlyné, Vákár Lajosné, Novák Jánosné, Szentpétery Kata, Görög Rebi, Kritsa Róza, Kedves Erzs, Bogdán Katinka, Görög Katinka, Medgyesi Vilma, Fiala Rebi, Bogdán Aranka, Szász Etelka és Drotos Mari. A kedélyes társasestélynek 12 órákor volt vége. A szegény gyermekek számára ez estély 8 frtot jövedelmezett.

— **A gyergyószentmiklósi „Polgári olvasókör”** újabban gyarapítani fogja könyvtárát. A folyó évi február 28-án tartott választmányi gyűlésen egy bizottságot küldött ki, melyet megbízott, hogy 30 frt erejéig könyveket rendeljen.

— **Köszönetnyilvánítás.** A folyó hó 3-án megtartott ifjusági táncestélyen, mint már említettük, a háziasszonyi tisztet Kálmán Istvánné urasszony és Lázár Hedvig urhölgy voltak szívesek elvállalni, kik azt valóban fáradhatatlanul, buzgón és áldozatkészséggel teljesítették. Ugyanezen alkalommal Lengyel Gergely, Eránosz Bogdán és ifj. Geringer Ferencz a jó czél érdekében közreműködővén, szívesek voltak az egyik néma képlet sikerét előmozdítani. Laurenczy János ur pedig e czélra 50 krt adományozott. Alólrít rendezőbizottság áldozatkészégükért mindnyájuknak elismerését és a szegény tanulóknévében hálás köszönetét nyilvánítja. Bocsanecz István, Kritsa Konrád, Lázár Z. István, Lengyel János, ifj. Romfeld János, Zsouchek István.

— **Helyreigazítás.** Lapunk március 4-iki számában azt írtuk volt, hogy a tanítói dalkör korszoru helyett a Szacsva János emlékére egy 20 frtos alapítványt tesz. Értesülésünket helyreigazítjuk, mert nem a dalkör, hanem a helybeli „tanítói kör” tette az alapítványt.

— **Méhner Vilmostól,** a derék könyvkiadótól, néhány füzetet vettünk. Vas Gereben füzetéből jelent meg öt füzet s a Garay János költeményeiből szintén ennyi; mindkettő folytatás. Ugy a Vas Gereben neve, mint a Garay Jánosé annyira ismeretes, hogy műveiket fölösleges bővebben ajánlalnunk. Kíváncsok, hogy egy intelligens család asztaláról se hiányozzanak.

A „Székelyföld” távirata.

(Feladatott Budapesten márcz. 9-én este 7 órákor.)

Vilmos német császár ma reggel 8 óra 27 perczkor meghalt. A trónörökös, családjával együtt, San-Remóból holnap utazik Berlinbe, hogy a trónt elfoglalja.

Egészségügy.

A vegyes táplálkozás szükségessége.

Irta: Karczfalvi M. Imre.

(Vége.)

Hogy a test megőrizze működési tehetségét, hogy a légeny- és élenyfogyasztást az eledel fő-dözze, szükséges, hogy a felnőtt ember naponkint 118 gr. fehérnyét és 270 gr. szénenyrtartalmu növényzeti tápanyagot vegyen magába. Ha csupán egyik vagy másik tápszerrel, pl. hussal, tejjel vagy főzelékkel akarnánk táplálkozni, ez nagyon czélszerűtlen lenne, mert pl. a hussal sok fehérnyét és nagyon kevés széneny- vagy növényzet-tartalmu táplálékot vennénk be, vagy pedig megfordítva, gyomrunkat nagymennyiségű keményítő anyaggal kellene terhelnünk, hogy a szükséges fehérnye-tartalmat megkapjuk.

Ily módon csakis egyoldalulag táplálkoznánk és több kárt, mint hasznót csinálnánk, mit eléggé bizonyítanak azok, kiknek körülményei nem engedik, hogy helyesen táplálkozzanak, mint a szegények vagy foglyok.

Hogy tehát a táplálék elérje czélját, olyat kell választanunk, mely fehérnyetartalmu legyen, mint főleg a hus- és szénenyrtartalmu vagy növényzeti tápanyagokból álljon.

E mellett azonban fődolog, hogy ugy a légeny-tartalmu, valamint az ezt nélkülöző növényzeti tápszer, tehát az állat- és növényországból való-lók, melyeket az ételek elkészítéséhez használunk, helyes arányban csak akkor lehet jó és czélszerű, ha az az egyes tápszer viszonyai szerint van rendezve.

A husban meglevő fehérnyét a belek jobban használják fel, és e szerint az ember táplálásához czélszerűbb is, mint a növényekben levő. mert az utóbbiak fehérnyéjének legnagyobb része emésztetlenül távozik a bélsárral. Ha valakinek 75 gr. fehérnyét adunk vegyes táplálékban, azaz állati és növényi tápszerkekből, másnak pedig 100 gram-mot csupán növényiből, az ember azt hihetné, hogy az utóbbi jobban van táplálva annál, a ki csupán 75 grammot kapott. De ez a mondottak után nem ugy van.

Már csak ez oknál fogva is az oly táplálék, mely állati és növényi tápanyagokból áll, nem csupán czélszerűbb, hanem szükséges is, ha azt akarjuk, hogy a táplálás kedvező legyen. Az eledelnek tehát annyival is inkább több fehérnyetartalmu tápanyagot kell a husban tartalmaznia, minél több testi munkát végez az illető; másrészt pedig csakis oly mennyiségű főzeléket, kenyeret, hüvelyes veteményeket stb. kell a gyermekeknek adni, hogy az emésztés ne legyen akadályozva s a test helyes arányban gyarapodjék.

Napjainkban már annyira elterjedt a czélszerűtlen, hibás táplálkozás módjának rossz szokása, hogy nem csoda, ha e gyanus bajok az emberiség leggyakoribb szenvedéseihez tartoznak.

Mig egy részben az a rossz szokás divik, hogy főleg husból éljenek, a másik azt hiszi, hogy jót tesz testével, ha jó sok téstás ételt, főzeléket, burgonyát eszik. A táplálás az egyoldalúsága sokáig nem tehet jó szolgálatot az emésztési folyam-nak.

Az első tekintetben leggyakrabban hibáznak a városi lakosok, mert a helyes vegyes táplálék helyett nagyon sok fehérnyetartalmu vesznek be; nagy mennyiségben fogyasztják a húst. Ennek következménye az emésztés megakadályo-zása. A fehérnye-anyagok hiányosan választvák el, erjedésbe mennek át; ezáltal gázok fejlődnek, melyek röviddel ebéd után bőfőgés által távoznak.

Ellenben a keményítőtartalmu táplálék egyoldal-u élvezése — és itt különösen a téstás ételek játszáka szerepet — a gyomor tulsoványosodá-sát okozza, élén az ismert gyomorréhvél, mely ebéd után leghevesebb. Mert a keményítő-tarta-lom tulságos élvezése, a tulságosan képződött szőlőcukor egy része erjedésbe indnl az által, hogy vaj- és ecetsavvá változik.

A mondottakból tehát az következik, hogy a táplálék egy részének minden körülmény közt állati eredetű anyagból kell állania és a növény-zetiből csak annyit kell használni, mit az emész-zés erőltetés nélkül elbirhat. (H. K.)

Szerkesztői izenetek.

K. S. Szentlélek. Sajnáljuk, de a helyreigazításnak helyet nem adhatunk, mert egész biztos adataink vannak az eset megtörténtéről. Különbösen reméljük, hogy ez a kicsiség nem fog köztünk kabinetkérdést csinálni. Szíves üdvözlét!

F. K. Gyergő-Szentmiklós. Lapunk zártakor érkezvén, erre a számra elkészt.

Piaci árak

Kézdi-Vásárhelytt, márczius 8-án.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 5 frt 50 kr
" (elegy)	" — frt — kr
Rozs (tisztá)	" 3 frt 90 kr
" (elegy)	" — frt — kr
Arpa (tisztá)	" 3 frt 60 kr
" (elegy)	" — frt — kr
Zab	" 1 frt 95 kr
Törökbuza	" 4 frt 90 kr
Kása (köles)	hektóliterenkint 8 frt — kr
" (árpa)	" 24 frt — kr
Borsó	" 8 frt — kr
Lencse	" 10 frt — kr
Fuszulyka	" 6 frt — kr
Pityóka (legszebb)	" 1 frt 10 kr
Marhahus	kilogr.-kint — frt 28 kr
Disznóhus	" — frt 40 kr
Juh-hus	" — frt — kr
Szalonna	" — frt 75 kr
Faggyu (nyers)	" — frt 22 kr

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Sz. 1492.—1887.

tkkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy csikszentkirályi Györffy Ignáczné végrehajthatónak csikcsatószegei illetőségű ismeretlen tartózkodású, s Szőke Antal cselekvényi gondnok által képviselt, Bors Albert végrehajtást szenvedő elleni 144 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a csikszerepai kir. törvényszék (a csikszentmártoni kir. járásbiróság) területén lévő Csik-Csatószege község határában fekvő és a csikcsatószegei 99-ik sz. tjkvben foglalt s a Bors Albert és Antal nevére felvett A + 246. hr. számú épületes beltelek egészére 160 frt, továbbá az ugyanezen sz. tjkvben foglalt következő ingatlanokból alperes Bors Albertet illető $\frac{2}{3}$ -ad részére, u. m.: A + 378. hr. sz. kertre 20 frt $66\frac{2}{3}$ kr, 568. hr. sz. kertre 1 frt, $33\frac{2}{3}$ kr, 730 $\frac{1}{2}$ hr. sz. kertre 6 frt, 791. hr. sz. szántóra 5 frt $33\frac{2}{3}$ kr, 944. hr. sz. szántóra 8 frt $66\frac{2}{3}$ kr, 1841. hr. sz. szántóra $66\frac{2}{3}$ kr, 2492. hr. sz. szántóra 30 frt, 2665. hr. sz. szántóra 4 frt $66\frac{2}{3}$ kr, 2699. hr. sz. szántóra 6 frt, 2899., 2900. hr. sz. szántóra 14 frt $66\frac{2}{3}$ kr, 3606. hr. sz. kaszálóra 1 frt $33\frac{2}{3}$ kr, 3626. hr. sz. szántóra 1 frt $33\frac{2}{3}$ kr, 4138. hr. sz. szántóra 4 frt, 4376. hr. sz. szántóra 3 frt $33\frac{2}{3}$ kr, 4540. hr. sz. kaszálóra 5 frt $33\frac{2}{3}$ kr, 4544. hr. sz. kaszálóra 3 frt $33\frac{2}{3}$ kr, 4691. hr. sz. szántóra 5 frt $33\frac{2}{3}$ kr, 4803. hr. sz. szántóra 3 frt $33\frac{2}{3}$ kr, 4976. hr. sz. kaszálóra 2 frt, 5018. hr. sz. kaszálóra $66\frac{2}{3}$ kr, 5044. hr. sz. kaszálóra 2 frt, 5152. hr. sz. kaszálóra 2 frt, 5268 $\frac{1}{2}$ hr. sz. kaszálóra 2 frt, 5343 $\frac{1}{2}$ hr. sz. szántóra 1 frt $33\frac{2}{3}$ kr, 5354. hr. sz. szántóra 2 frt, 5924. hr. sz. legelőre 6 frt, 5979. hr. sz. kaszálóra 3 frt $33\frac{2}{3}$ kr, 6464. hr. sz. szántóra 2 frt $66\frac{2}{3}$ kr, 6451 $\frac{1}{2}$ hr. sz. szántóra 2 frt, 7838 $\frac{1}{2}$ hr. sz. kaszálóra 2 frt $66\frac{2}{3}$ kr.-ban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi márczius hó 30-ik napján d. e. 9 órakor Csik-Csatószege község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fonak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy

az 1881. LX. t.-cz. 42.§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8.§-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság Csik-Szentmártonon, 1887. december hó 16-án.

Gaál István,
kir. aljársbíró.

Pántlika-gilisza fejestül

6 percz alatt teljes biztonsággal a gyomorból feltétlenül kihajtatik a páfrány tokocskák által.

Eredeti minőségben egyedül csakis

SCHNEIDER JÓZSEF

gyógyszerésznél kapható Resiczán
(Délmagyarország).

E kitűnő gyógyszer biztos hatásáért jót állunk.

Egy eredeti doboz ára 3 frt 50 kr. Posta-tutánvét mellett az egész világra szétküldetik.

Magyar iparczikk!

Mig eddig még a pótkávét is a külföldről vettük, most az elismert jószág

Lenck-kávéban

oly kitűnő hazai gyártmányunk van, melynek használata máris általános divattá vált.

LENCK-KÁVÉ

kapható minden jobb kereskedésben s ahol a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje, mint hazai gyártmányt.

A t. elárusító urak forduljanak Lenck S. pótkávé-gyárához Sopronban, honnét mintákat rögtön, ingyen és bérmentve kapnak s így rizikó nélkül győződhetnek meg a felől, hogy a **Lenck-kávé** a legjobb eddig ismert pótkávé.

Kolozsvárt a gyár képviselője Kauntz József ur. 13—15

Előnyös alkalmi bevásárlás

KOVÁSZNAI és KERESZTESY

NŐI DIVATTERMÉBEN (Brassó, főtér).

Menyasszonyi, séta- és házi-ruhák (toilettek) a legújabb divat szerint készülnek.

Továbbá a raktár-készlet egy részét tartalmazó női divat gypju és selyemruhaszövetek fekete és minden színben, posztó maradékok, mosó satin és cretonok, ugyan női- és gyerek-felöltők, eső-köpenyek és mantillók a tavaszi új bevásárlás miatt előnyös áron adatnak el.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Ugyanott egy gyakornok felvétetik.

Új fodrász-üzlet.

Mélyen tisztelt nagyérdemű közönség!

Tisztelettel alólirotnak van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy Kézdi-Vásárhelytt a főtéren a **kaszinó-épület alatti helyiségben**

MŰFODRÁSZATI ÜZLETET

nyitottam, hol mindennemű hajműdiszítések, fodrászati munkák, fésülések, nyírások, beretválások és foghuzások a legnagyobb figyelemmel és szakértői ügyességgel végeztenek.

Továbbá van szerencsém jelezhetni, hogy az említett fodrászati műtettek nem csupán a fenn nevezett helyiségben, hanem a nagyérdemű közönség kívánatára a **háznál is** a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A miért is az igen tisztelt nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe s kegyes pártfogásába ajánlva magamat, teljes hódoló tisztelettel maradtam

Kézdi-Vásárhelytt, 1888. márczius hó 1 én

kész szolgája:

SZOTYORI KÁROLY,
műfodrász.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.